

Concluziile Consiliului din 21 mai 2014 privind patrimoniul cultural ca resursă strategică pentru o Europă durabilă

(2014/C 183/08)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

RECUNOSCÂND CĂ:

1. tratatul prevede că Uniunea veghează la protejarea și dezvoltarea patrimoniului cultural european;
2. patrimoniul cultural este alcătuit din resursele moștenite din trecut, sub toate formele și aspectele – materiale, imateriale și digitale (create sub formă digitală și digitizate), inclusiv monumente, situri, peisaje, competențe, practici, cunoștințe și expresii ale creativității umane, precum și colecții conservate și gestionate de organisme publice și private precum muzeele, bibliotecile și arhivele. Patrimoniul cultural provine din interacțiunea dintre oameni și locuri în timp și este într-o continuă evoluție. Aceste resurse sunt deosebit de valoroase pentru societate din punct de vedere cultural, al mediului, social și economic și, prin urmare, gestionarea durabilă a acestora constituie o alegere strategică pentru secolul XXI;
3. patrimoniul cultural reprezintă un atu major al Europei și o componentă importantă a proiectului european;
4. patrimoniul cultural, ca resursă neregenerabilă care este unică și nu este înlocuibilă sau interschimbabilă, se confruntă în prezent cu importante provocări legate de transformările culturale, de mediu, sociale, economice și tehnologice care afectează toate aspectele vieții contemporane.

SUBLINIIND CĂ:

5. patrimoniul cultural joacă un rol important în crearea și consolidarea capitalului social, întrucât are capacitatea:
  - (a) de a inspira și stimula implicarea cetățenilor în viața publică;
  - (b) de a îmbunătăți calitatea vieții și bunăstarea persoanelor și a comunităților din care acestea fac parte;
  - (c) de a promova diversitatea și dialogul intercultural, contribuind la consolidarea sentimentului de „apartenență” la o comunitate mai largă și la sporirea înțelegerii și respectului între popoare;
  - (d) de a ajuta la reducerea disparităților sociale, de a facilita incluziunea socială, implicarea culturală și socială și de a promova dialogul dintre generații și coeziunea socială;
  - (e) de a oferi posibilități de extindere a competențelor, cunoștințelor, creativității și inovării;
  - (f) de a constitui un instrument educațional eficace pentru educația formală, nonformală și informală și pentru învățarea și formarea pe tot parcursul vieții;
6. patrimoniul cultural are un impact economic important, inclusiv ca parte integrantă a sectoarelor cultural și creativ, deoarece, printre altele, acesta:
  - (a) reprezintă un puternic factor de dezvoltare locală și regională favorabilă incluziunii și creează externalități semnificative, în special prin dezvoltarea unui turism cultural durabil;
  - (b) sprijină dezvoltarea și regenerarea rurală și urbană durabile, astfel cum reiese din inițiativele multor orașe și regiuni europene;
  - (c) generează diverse tipuri de locuri de muncă;
7. patrimoniul cultural joacă un rol specific în realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020 pentru o „creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii”, deoarece are un impact la nivel social și economic și contribuie la durabilitatea mediului;
8. patrimoniul cultural implică mai multe politici publice, pe lângă cea culturală, cum ar fi cele privind dezvoltarea regională, coeziunea socială, agricultura, afacerile maritime, mediul, turismul, educația, agenda digitală, cercetarea și inovarea. Aceste politici au un impact direct sau indirect asupra patrimoniului cultural și, în același timp, patrimoniul cultural oferă un puternic potențial pentru realizarea obiectivelor lor. Prin urmare, acest potențial ar trebui să fie pe deplin recunoscut și valorificat.

SOLICITĂ STATELOR MEMBRE ȘI COMISIEI, ÎN LIMITA COMPETENȚELOR ACESTORA ȘI ÎN CONFORMITATE CU PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII:

9. să recunoască valoarea intrinsecă a patrimoniului cultural și să utilizeze potențialul culturii și al patrimoniului cultural drept resursă strategică comună pentru dezvoltarea unei societăți având la bază valori democratice, etice, estetice și ecologice, în special într-o perioadă marcată de criză;
10. să consolideze dialogul cu părțile interesate din domeniul patrimoniului cultural pentru a identifica și a pune în aplicare politici și acțiuni coordonate în vederea gestionării și dezvoltării durabile a patrimoniului cultural, precum și să promoveze colaborarea cu organizații internaționale și interguvernamentale, în special cu Consiliul Europei;
11. să mobilizeze resursele disponibile, cu scopul de a susține, consolida și promova patrimoniul cultural printr-o abordare integrată, holistică, ținând seama în același timp de componentele culturale, economice, sociale, de mediu și științifice ale acestuia;
12. să contribuie la integrarea patrimoniului cultural în politicile naționale și europene;
13. să identifice și să valorifice sinergiile create între politicile publice ale UE și cele naționale, pe lângă politica culturală, cum ar fi cele privind dezvoltarea regională, coeziunea, agricultura, afacerile maritime, mediul, energia și schimbările climatice, turismul, educația, cercetarea și inovarea, în vederea creării unei valori adăugate;
14. dacă este posibil, să îmbunătățească accesul la finanțare, să fructifice pe deplin programele aflate la dispoziția sectoarelor public și privat și să încurajeze investițiile în patrimoniul cultural, ca parte a unor strategii integrate de dezvoltare durabilă la nivel local și regional în cadrul programelor UE și naționale disponibile, precum și în cadrul fondurilor structurale ale UE, în conformitate cu acordurile de parteneriat;
15. să continue să sprijine acțiunile UE legate de marca patrimoniului european⁽¹⁾;
16. să continue să promoveze educația privind patrimoniul cultural, să sensibilizeze publicul în legătură cu potențialul patrimoniului cultural pentru dezvoltarea durabilă și să încurajeze participarea publicului, în special a copiilor și a tinerilor, în cooperare cu societatea civilă;
17. să îmbunătățească colectarea și analiza de probe calitative și de date cantitative, inclusiv statistici referitoare la patrimoniul cultural;
18. să încurajeze finanțarea, dezvoltarea și difuzarea de conținut cultural digital, precum și disponibilitatea unor servicii inovatoare legate de patrimoniu cu valoare culturală și educațională pentru cetățeni și să promoveze accesul publicului la aceste resurse și servicii legate de patrimoniul digital, inclusiv prin intermediul Europeana.

SOLICITĂ STATELOR MEMBRE:

19. să promoveze modele de politici pe termen lung privind patrimoniul care să fie realiste și generate de societate și de cetățeni;
20. să consolideze rolul patrimoniului cultural în cadrul dezvoltării durabile, cu accent pe proiectele de amenajare a teritoriului, reconversie și reabilitare din mediile urban și rural;
21. să încurajeze constituirea de rețele și parteneriate care să formeze legături între politicile privind patrimoniul cultural și alte domenii de politici, între actorii publici și cei privați din toate domeniile pertinente, precum și la diferite niveluri de guvernare;
22. să ia în considerare includerea patrimoniului cultural în cadrul următorului Plan de lucru în domeniul culturii al Consiliului, care va fi pus în aplicare începând cu 2015;
23. să îmbunătățească cooperarea transfrontalieră, interregională și transnațională în ceea ce privește chestiunile legate de patrimoniul cultural cu părțile interesate relevante;

⁽¹⁾ JO L 303, 22.11.2011, p. 1.

24. să promoveze cunoștințele și aptitudinile tradiționale care sunt necesare pentru protejarea, gestionarea durabilă și dezvoltarea patrimoniului cultural și care ar trebui să fie transmise generațiilor viitoare, astfel încât să se îmbunătățească capitalul uman și să se asigure protecția continuă a valorilor culturale ale Europei, precum și accesul la acestea;
25. să coopereze în continuare cu privire la o agendă de cercetare pentru patrimoniul cultural și să consolideze sprijinul pentru inițiativele de cercetare în domeniul patrimoniului cultural în temeiul Programului-cadru al UE pentru cercetare și inovare Orizont 2020, cum ar fi inițiativa de programare în comun privind patrimoniul cultural și schimbările globale.

INVITĂ COMISIA:

26. să continue analiza impactului economic și social al patrimoniului cultural în UE și să contribuie la elaborarea unei abordări strategice a patrimoniului cultural;
  27. să ia în considerare, în cadrul revizuirii strategiei Europa 2020, contribuția patrimoniului cultural la îndeplinirea obiectivelor strategiei;
  28. să ia în considerare caracterul specific al patrimoniului cultural atunci când aplică normele privind ajutoarele de stat;
  29. să promoveze schimbul și utilizarea unor bune practici care decurg din proiectele finanțate în cadrul programelor Uniunii menite să încurajeze utilizarea și gestionarea durabile ale patrimoniului cultural;
  30. să sprijine suplimentar, la nivelul UE, colaborarea în rețea și punerea în comun a resurselor între experți și practicieni, precum și între organizații ale societății civile din domeniul patrimoniului, atât din sectorul public, cât și din cel privat.
-